

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Martini Lvtheri Piae Ac Doctae Operationes In Dvas Psalmorvm Decades

Luther, Martin

Basileae

VD16 L 5540

Domini est salus, & super populum tuum benedictio tua.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37005

de dentibus positum. Verum cuius in promptu est, dentium eiusmodi allegorij abundare, pluribus non agam. Erat autem psalmus non inutilis, pro consolandis pusillis conscientijs, si ad tropologiam trahatur, & per tribulatores dentesq; peccatorum intelligantur molestissimi illi insulcus criminum, & conscientia malæ actæ uitæ. Nam hic vere laborat cor peccatoris, solitarium, infirmum, & desperatum, & contra impetum suorum peccatorum, assuescat oculos sursum leuare, & conscientiam deum inuocare, periculum est, ne maligni spiritus (qui in hoc negotio in tenebris perambulante, animam capere anhelant) eadem absorbeant per tristitiam in desperationem: Ideo fortissime firmadum est cor, & cum Christo, siue contra peccata conscientiam persequentia, siue contra pœnas salutem impetentes, dicendum cum fiducia.

Domini est salus, & super populum tuum benedictio tua. Sela.

Pulcherrima conclusio, & uelut summa omnium affectuum prædictorum. Est autem sensus: Dominus solus est qui saluet & benedicat, atq; etiã si omnium malorum in unum cõueniat cahos, adhuc dominus est qui saluum faciat: In manu eius, salus, & benedictio: Quid ergo timeam? quid non præsumam? qui sciam deo nolere, neminem perdi, neminem illorum seruari & benedici, quantumlibet se seruiant & benedicant. Atq; (ut Greg. Nazan.) deo dante nihil potest liuor, & deo non dante nihil potest labor. In qua sententia & Paulus dicit Ro. viij. Si deus pro nobis, quis contra nos? Ita rursum: Si deus contra illos, quis pro eis? Quare? quia domini est salus, non illorum, neq; nostra, uana enim salus hominum. Inde Apo. viij. Benedictio, & charitas, & sapientia, & gratiarum actio, honor, uirtus, & forritudo deo nostro &c. Item, ibidem: Salus deo nostro & agno. Et psal. cvij. Maledicent illi, tu uero benedices. Et Malath. ij. Maledicam benedictionibus uestris, & benedicam maledictionibus uestris. Dicat ergo felix Christus, dicat & Christiana anima in medijs tribulationib; nihil refert q; illi me perdunt & maledicunt, non illorum, sed domini est seruire & benedicere. Nec prodest, q; seipfos uiribus suis seruât, seinuicem benedicunt, non ipsorum, sed domini est salus & benedictio, quo non seruante & benedicente, uidentur ad horã seruari & benedici, sed perduntur & maledicuntur. Rursum illo seruante & benedicente, uidentur nos ad horam perdere & maledicere, sed reuera seruamur & benedicimur: Hoc uult psal. cxlvj. Nolite confidere in principibus, in filijs hominum, in quibus non est salus. Et in huius fidutiæ solatium, olim in lege Mosi prohibitum est, ne homo hominem benediceret, dicente deo. Nu. vj. Sic benedicetis filijs Israel, & sic dicetis eis: Benedicat tibi dominus, & ego benedicam eis. O præceptũ salutare, & necessarium, cur putas, nolit deus benedici ullum ab homine? nisi quia iam tum illud præcogitabat, Matth. v. Beati estis cum maledixerint uobis homines, & dixerint omne malum aduersum uos mentientes propter me. Sic enim apud homines agitur, ut psal. ix. scribitur: Qm̄ laudatur peccator in desiderijs suis, & iniquus benedicitur, nimirum q; contra, iustus uituperatur & maledicitur, recte ergo & piensissime dicit dominus: EGO benedicam eis, qd̄ hic uersus uelut repetens, dicit: Super populum tuũ, benedictio tua. Quare hic uersus legendus est, ut *Emphasis & Epitasis*, cum eleuatione sit in genitiuo, dñi, & in pronomine, E ij tua,

Quare malignantium Ecclesie excommunicatione gaudendum.

His non est benedicere.

E ij tua,

tua, ut sic per Antithesin intelligamus simul affectum, iurecūdistima selectio-
num, qui conatus aduersariorum malos quasi rideat, & fiduciam ipsorum
fanner, hoc modo: DOMINI est salus, & super populum tuū benedictionem
ut discamus maledictionem hominum contemnere, & benedictionem
non quærere, quādo scimus solius dei esse saluare & benedicere. In eadem
tētia insultat eis Isaias. xli. Benefacere quocūq; aut malefacere, si potestis, iustis
q. d. nec nobis nocere, nec uobis prodesse potestis.

Benedictio. Primum uide: Quod salutem ante benedictionem locat, recto, scilicet ordine
q; benedictio in sacris literis sonat profectum & multiplicationem: luxa illa
Gen. i. Benedixit eis, dicens: Crescite & multiplicamini, quæ fieri nō potest
nisi primū seruetur, ne pereat, qui benedicendus est. Et apte opponit hæc da-
primis uerbis duobus, salutem domini, tribulantibus & insurgentibus, in
enim perdunt: Benedictionem uero domini, maledicentibus, & dicentibus

*Maledictio
grauissima.* Non est salus ei in deo, hæc est enim maledictio grauissima, postq; enim impij
non habent quod faciant iustis a se perditis, unum est reliquum, ut eis denun-
tiant, maledicant, blasphemant, sicut in cruce Christus nobis monstrauit, ubi
nituntur & opinionem illorum extinguere, tam apud deum & homines, apud
homines infamando, apud deum fiduciam conscientie impetendo, nec in deo
glorientur, sed utrobicūq; sint confusi.

Simul hic grauis illa tentatio blasphemie tangitur, qua homo per daemo-
nes urgetur ad desperationem, ut maledictionem dei super se putet ferri, ac licet
deum pro deo non habeat, dum nihil boni de eo sentit, hoc enim est deum bla-
sphemare, de quo omnia præcipimur sperare & præsumere, dum fide & spe &
charitate colere eum iubemur in præcepto primo, & Sap. ij. Sentite de deo in
bonitate, & in simplicitate cordis quærite illum. Atq; hoc forte est, quod tam
subito mutat personam, nam cum in tertia persona, dixisset: Domini est salus,
uelut deum apud alios commedans, mox in secundam personam redit, dicens:
Benedictio tua. Nam cum hæc blasphemia omnium longissime rapit a deo,
& tanq; fugiens maledictorem, alium quærat benedictorem, cum alius nō sit
benedictor: Monet nos ut tum q; maxime oīum ad deum cōuertamur, quādo
maxime omnium auertimur tentati. Et hæc affectio, quia est insignis & uehe-
mentissima, forte nō frustra signatur, per dictionē, Sela, de qua supra factis,
Exposuimus psalmum totum de Christo.

*Nota contra
pusillanimitatem.* Si cui ista interpretatio non placet, nulla difficultas erit ipsum de Dauid in-
telligere, tanq; exemplari eiusdē passionis, & eorumdem affectuum, quos in
Christo & quolibet Christiano descriptos uidimus, nisi quod quintus uersus
non nihil negotij solus dabit in hac expositione, demus tamen occasionem
meliora ualentibus, & breuiter ita exponamus.

Domine quid multiplicati sunt tribulatores mei? (Absalom scilicet, Achitophel & totus populus, ut. ij. Reg. xv. Multi insurgunt aduersum me, Multi dicunt animæ meæ, non est salus ipsi, in deo eius. Hoc præ cæteris faciebat Se-
mei. ij. Reg. xvj. maledicens Dauid, & dicens: Egredere, egredere uir sanguinum, & uir Belial, mittebatq; lapides contra Dauid, dicens: Reddidit tibi dñs, Ecce premunt te mala tua &c.) Tu autem dñe susceptor meus es gloria mea, & exaltās caput meum. Dixit enim, ibidem: Dimitte eum, ut maledicatur præceptum domini, si forte respiciat dominus afflictionem meā, & reddeat mihi, hi dñs bonum, pro maledictione hodierna: his uerbis indicat se nōdum dei præ-
rallē, quin fortiter in deo confisum fuisse, ut cuius præceptum & uoluntatem agnosceret

agnosceret & iustificaret. Voce mea ad dominum clamaui, & exaudivit me de monte sancto suo. Hoc fecit, cum diceret: Infatua quaeso domine consilium Achitophel, & forte alias quoque quod non est scriptum: Nam, ut dixi, non in tribulatione, sed post tribulationem psalmum fecisse credendus est. *Davidis fides;* O fortis fides, ad iratum deum loqui, clamare ad percutientem se, confugere ad expellentem se, laudare susceptorem, gloriam, exaltatorem, quem derelictorem confudentem & opprimentem senseris, dignissimum plane exemplum Christianae fidei. Ego, inquit, uadam, quo iturus sum. Quasi diceret, nescio quo uadam, hoc est, credere, committere se in tãtas tenebras, ubi quid de te futurum sit pernitius ignores, & tamen bene speres, atque exauditum te non diffidas. Ego dormiui & somnum cepi, & exurrexi, quoniam dominus suscepit me. Quod pro mea remeritate intelligam in hunc modum: Talis tunc eram, ut de mea uita, gloria, omnibusque meis rebus fueris desperatum: Similis eram mortuo, ac descendenti in lacum, quantum erat in re & specie coram hominibus, neque sane in me praeter fidem, quicquam uiuebat, nec aliud mihi uisum est, si restituerer in regnum, quasi de somno mortis, ac sepulchro resuscitarer. Nam ad hanc rerum sortem, & ad has portas inferi solet dominus deducere eos, quorum fidem tentare uolet, neque enim multum a mortuo differt, ista patiens. Aut si hoc non placet, age sit affectus iste: Fui submersus in hac tribulatione, & sicut profundo somno pressi, non sentiunt se uiuere, suntque mortuis simillimi, ita ego praenimia afflictione, in extasi fidei positus, externae huius uitae nulla fruebar consolatione, eramque iam fere mortuus, quo modo Gen. xlv. de Iacob dicitur, cum audisset filium suum Ioseph regnare in Aegypto, quasi de graui somno euigilans, non tamen credebat eis, adeo scilicet, in desperationem Ioseph apud eum uenerat, cum autem uidisset plaustra, & omnia quae miserat Ioseph, reuixit spiritus eius. Ita & hic Dauid sese reuixisse & exurrexisse dicit de profundo somno cordis, ac uelut morte. Nam de naturali somno & quiete ego fateor me non posse intelligere, sed & ipse Dauid, ij. Reg. xix. cum reuenteretur, ait: An ignoro me hodie factum regem super Israel, in quo manifeste indicat affectum, quem diximus desperati regni, quantum erat in re praesente.

Non timebo milia populi circumdantis me, exurge domine, saluum me fac deus meus. Hec iam reuocatus, dicit: Deinceps, non timebo mala, si tu mecum sis, ut psal. xxij. Exurge modo tu, & saluum me fac, sicut modo fecisti, estoque deus meus, tum nihil erit, quod metuam.

Quoniam tu percussisti omnium inimicorum meorum maxillas, dentes peccatorum contriuisisti. Caelus est enim populus cum Absalom factaque plaga magna, in die illa uiginti milium. ij. Reg. xvij. Et ita percussi ac contriti, qui eum iam deuorabant & conterebant.

Domini est salus, & super populum tuum benedictio tua, Sela. Quasi diceret, Et si Semei cum suis dentes maledicos in me fixerint, dicentes: Non est salus eius in deo, praemittit mala tua &c. tamen solius domini est benedicere & seruare, cui soli gloria in secula. AMEN.

PSALMVS QVARTVS.

Ad uictoriam in organo psalmus Dauid.

Obscurissimus plane psalmus ante faciem meam, & uix alius tam uarie expressus, quae uarietas argumentum est, non dum reuelatae intelligentiae.

E ij Primum,